

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

залежності від застосування і реалізації всіх можливостей інтеграційного підходу [1, 2].

На першому рівні здобувачі вищої освіти недостатньо оцінюють професійну значущість загальноосвітніх і фахових дисциплін, орієнтуючись на розуміння професіоналізму як вузької професійної спеціалізації.

На другому рівні відбувається розуміння єдності світу, абсолютної взаємозалежності його складових. Студенти починають усвідомлювати, що виділення наукових галузей і навчальних дисциплін в рамках того чи іншого освітнього циклу носить відносний характер, виконує функції системоутворюючого фактора.

Третій рівень характеризується тим, що студенти починають самостійно формувати інтегровані екологічні знання; виділяти міжпредметні зв'язки, що забезпечують структурування цілісного знання.

На основі аналізу наявного досвіду організації екологічної освіти ми розробили наступні шляхи, способи подолання наявних недоліків:

1. Необхідно критичне переосмислення змісту базових дисциплін;
2. Потрібно обґрунтування достатності їх насичення знаннями теоретичних основ екологічної компетентності;
3. Необхідний аналіз навчального плану з метою виявлення логічних інформаційних зв'язків дисциплін, які здійснюють формування екологічної компетентності, встановлення раціональної послідовності їх вивчення;
4. Назріла необхідність переробки змісту курсів відповідно до досягнень науки, соціального досвіду, освітньої практики.

Література

1. Екологічна компетентність учителя Нової української школи. Навчально-методичний посібник в таблицях і схемах / Упорядники Коваль О. В., Погасій І. О. – Чернігів : НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. – 40 с.
2. Трубачева С.Е. Умови реалізації компетентнісного підходу в навчальному процесі // Компетентнісний підхід часної освіти: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. К."К.І.С.", 2004. – С. 53-58.

УДК 1.101.8

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ У ВИШІ

Ю.М. Мельник, Г.А.Шевченко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Методика, як розділ науки про правила і методи викладання навчальної дисципліни, виділилася з теорії навчання, дидактики, поняття якої було вперше введено у XVII сторіччі німецьким педагогом В. Ратке, який розумів останню, не тільки як загальну теорію навчання і виховання, а й як засіб перетворення якісного сучасного йому німецького суспільства.

"Метафізика" Арістотеля розпочинається так: "Усі люди за своєю природою прагнуть до знання" [1,2]. Отже, якщо людина не прагне до знання, то вона не відповідає власній природі, і не є людиною. Але Арістотель вважав знаючим лише того "хто вміє навчити". Він наголошував, що у відношенні діяльності досвіду, вочевидь, нічим не відрізняється від мистецтва. Крім того, ми спостерігаємо те, що ті, хто мають досвід досягають більшого, ніж ті, хто володіють лише знаннями, але не мають досвіду.

Видатний німецький філософ Г.В.Ф. Гегель у 1816 р. В роботі "Про викладання філософії в університетах"[3] підкреслював, що вона "повинна вести до отримання нових знань... повинна йти методичним шляхом". Педагогічний процес — це спосіб сумісної діяльності викладача і студента, в результаті якого відбувається передача знань, вироблення умінь і навичок, розвиток особистісного світогляду особистості.

Методика викладання, як сукупність певних прийомів, щільно пов'язана із змістом філософії та її методології. Процес навчання побудовано таким чином, що відтворює в основному логіку розвитку філософії. Таким чином, реалізуються прийоми розвитку пізнання як сполучення історичного (процесу становлення філософії) і логічного (відтворення її сутнісних моментів).

Філософська методологія втілює діалектичний і метафізичний, матеріалістичний та ідеалістичний, діалогічний і трансцендентальний, емпіричний і раціоналістичний та інші методи філософії як науки.

Сучасна методологія викладання вищої школи спрямована, в першу чергу, на забезпечення ефективної підготовки майбутніх фахівців. Тому, цьому мають сприяти такі методологічні підходи, як: 1) особистісний, який полягає у визнанні особистості як продукту соціального розвитку, носія культури, інтелектуальної і моральної свободи, права на повагу, що передбачає опору на природний процес саморозвитку, самореалізацію, самоствердження, створення для цього відповідних умов; 2) діяльнісний, спрямований на організацію діяльності суб'єкта, яка б забезпечувала його активність у пізнанні, праці, спілкуванні, саморозвитку; 3) системний, який орієнтує на визначення навчання як цілеспрямовану творчу діяльність його суб'єктів, мета, завдання, зміст, форми і методи якої взаємопов'язані; 4) гуманістичний, який передбачає духовноособистісну спрямованість кожного навчального предмета, формування стосунків між студентами, викладачами й студентами на основі поваги, довіри, чуйності, доброзичливості, уваги, співчуття, віри у можливість людини; 5) ресурсний, що зосереджений на питаннях організації навчання, орієнтованого на виявлення і розвиток потенційних можливостей кожного студента; 6) аксіологічний (ціннісний), який забезпечує вивчення явищ з метою виявлення їх можливостей задовольняти потреби людини, розв'язувати завдання гуманізації суспільства, в якому людина є найвищою цінністю; 7) компетентнісний (відповідний), що передбачає аксіологічні, мотиваційні, рефлексивні, когнітивні, операційно-технологічні та інші результати навчання, які відображають розширення не тільки знань, умінь і навичок, а

й досвіду сучасно-ціннісного ставлення до дійсності [4].

Отже, саме через зв'язок методики та методології розкривається специфіка методики викладання філософії і відбувається це через вивчення єдності історичного і логічного.

Література

1. Аристотель. Метафізика. — М.: изд-во Эксмо, 2006. — 608 с.
2. Бойченко. Аристотель Стагірит // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. - Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. - 742 с.
3. Павленко Ю. Гегель (Hegel) Георг Вільгельм Фрідріх // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. - К. : Наук. думка, 2004. - Т. 2 : Г - Д. - С. 62-64. - 518 с.
4. Лозова В.І. Стратегічні питання сучасної дидактики // Розвиток педагогічних і психологічних наук в Україні. / В.І. Лозова. - Харків, 2002. - 4.1.

УДК 37.01:378:01

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Л.А. Бахчиванжи, О.В. Євтушок, Р.Р. Значек,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

В умовах глобальних викликів, трансформаційних змін та невизначеності вища освіта стає тим потужним інструментом, який здатен суттєво змінити світ. При цьому «незмінним, особливо в умовах системних трансформацій, залишається прагнення людей сформувати або здобути освіту найвищої якості» [1, с. 6]. До пріоритетних завдань розвитку вищої освіти належить не лише забезпечення, а й гарантування високої якості освіти. Досягнення цього завдання неможливе без якісної практичної підготовки на основі інноваційних підходів. Особливо складним є виконання завдання з удосконалення практичної підготовки у бізнес-освіті.

Беззаперечним є той факт, що практичне навчання з використанням інноваційних технологій якісно відрізняється від традиційних підходів. Сьогодні особливої уваги вимагає організація навчальної практики. Традиційні підходи до організації навчальної практики у бізнес-освіті, як правило, передбачали проведення навчальних занять фахового спрямування з розв'язанням практичних завдань, екскурсій на підприємства, де здобувачі вищої освіти переважно виступали в ролі екскурсантів та спостерігачів. Але сьогодні молодь прагне більш інтенсивно опанувати практичні навички, які б відповідали запитам та очікуванням роботодавців. Багато студентів вже має досвід практичної роботи, який здобутий ними під час канікул та у

24	МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Г.І. Віват, А.В. Лупол, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	71
25	РОЛЬ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ О.В. Гриньків, О.І. Філіпенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	73
26	СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ВИЩОЇ ОСВІТИ К.Ж. Саргсян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	74
27	ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО МЕНТАЛІТЕТУ СТУДЕНТА В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ К.Ж. Саргсян, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	76
28	ПРО ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ТЕХНІЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	77
29	АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО НАПРЯМУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.М. Купріна, Т.М. Ступницька, О.П. Антонюк, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	79
30	РОЛЬ ЗОВНІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ В НАВЧАННІ М.М. Кологривов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	80
31	PROS AND CONS OF DISTANCE LEARNING Nadiia Kushnirenko, Anna Palamarchuk, Sergey Patyukov, Odessa National Academy of Food Technologies, Odessa	82
32	МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ОСНОВ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З.М. Сахарова, В.І. Булюк, В.В. Пуга, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	85
33	ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ Д.О. Жигунов, Н.В. Хоренжий, О.С. Волошенко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	88
34	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ЕКОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» О.Л. Гаркович, М.М. Мадані, Р.І. Шевченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	90
35	МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ У ВИЩІ Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	92
36	НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.А. Бахчиванжи, О.В. Євтушок, Р.Р. Значек, Одеська національна академія харчових технологій, Одеса	94

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Северодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ